

”זיחל נח איש האדמה ויטע כרם”

נח השתזקק לנטוע כרם בית ישראל אולם נכשל כי לא היה ראוי לכך!

|| הרה"ג ר' פנחס פרידמן ||

בלשון יוונית, ומפרש בגמרא (שם ט:): ”אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל, ואמר רבי יוחנן מאי טעמא דרבן שמעון בן גמליאל, אמר קרא יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם דבריו של יפת יהיו באהלי שם”. פירוש, לשון יוונית שהם מבני בניו של יפת, ישכון באהלי שם בספרי תורה של בני שם.

הרי לנו כמה גדול היה נח, גם אחרי שעשה עצמו חולין ונשתכר בצורה משפילה, שברכותיו וקללותיו עשו רושם עד סוף כל הדורות, הנה כי כן ברור שכל הענין של נטיעת הכרם לא היה דבר פשוט, ובכן מוטלת עלינו החובה לבאר ענין זה גם לפי השגתינו, ומה: נבקש שיוכיחו בדרך אמת.

”כי כרם ה' צבאות בית ישראל”

ונראה לבאר הענין בעזרת החונן לאדם דעת, על פי מה שאמר הנביא (ישעיה ה ז) כי כרם ה' צבאות בית ישראל. מבואר מזה כי בית ישראל נמשלים לכרם, שנוטעים בו גפנים אשר עליהם צומחים ענבים שמהם עושים יין, וכן מבואר במדרש תנחומא (פרשת חיי שרה סימן ד) בהספד שנשא אברהם אבינו על שרה אמנו: ”מפרי כפיה נטעה כרם, זה ישראל, שנאמר כי כרם ה' צבאות בית ישראל”.

וכן הוא במדרש (שמו"ר ה יב):

”רבי אבין אמר, עתיד הקב"ה להושיב את זקני ישראל כגורן, והוא יושב בראש כולן כאב בית דין ודנין לעובדי כוכבים, שנאמר (ישעיה ג יד) ה' במשפט יבא עם זקני עמו ושריו, על זקני עמו אין כתיב כאן, אלא עם זקני עמו, הוא יושב עמהן ודנין לעובדי כוכבים, ומה הוא אומר להם, ואתם בערתם הכרם, אלו ישראל דכתיב (שם ה ז) כי כרם ה' צבאות בית ישראל”.

וכן מצינו במדרש (שמו"ר לד ג): ”ועשו לי מקדש, אתם כרם שנאמר כי כרם ה' צבאות בית ישראל, ואני שומר שנאמר (תהלים קכא ד) הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, עשו סוכה לשומר שישמור אתכם”.

ובזהר הקדוש (פרשת שמות ד) מצינו ביאור על כך:

”ואלה שמות רבי (אלעזר) יוסי פתח ואמר (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום, גן נעול דא כנסת ישראל, שהיא גן נעול, דאמר רבי אלעזר, מה הגן הזה צריך לשמור לעדור ולהשקות ולזמור, כך כנסת ישראל צריכה לעדור ולשמור ולהשקות ולזמור, ונקראת גן ונקראת כרם, מה הכרם הזה צריך לעדור ולהשקות ולזמור ולחפור, כך ישראל, הדא הוא דכתיב (ישעיה ה ז) כי כרם ה' צבאות בית ישראל, וכתיב (שם שם ב) ויעזקהו ויסקלהו וגו”.

וכבר רמז על כך רבי יהושע בן לוי בגמרא (ב"מ פג): ”יבוא בעל הכרם ויכלה את קוציו”, ופירש רש"י: ”יבוא בעל הכרם, הקדוש ברוך

איך יעלה על הדעת כי נח איש צדיק תמים
נטע כרם ושתה מן היין עד שנשתכר ונתגולל בתוך אהלו

נח ידע שעתידים ישראל להתגלות בעולם,
לכן ”ויטע כרם” - ”כרם ה' צבאות בית ישראל” שיצאו ממנו

אריז"ל: נח לא קילל את חם, כי הוא ושלשת בניו
היו מרכבה הקדושה שעליהם נתקיים העולם

מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע: נ"ח ש"ם ח"ם יפ"ת
בגימטריא י"ג פעמים חס"ד כנגד י"ג מדות של רחמים

יותר נשגב מבינתנו, אולם הלא תורה היא וללמוד אנו צריכים להבין מעט מזעיר לפי השגתינו.

ברכותיו וקללותיו של נח השפיעו לדורי דורות

והנה עוד ראייה ברורה שכל הענין של נח עם הכרם לא היה דבר פשוט, כי כאשר נתבונן נראה דבר פלא, כי אותו נח שכתוב עליו כאן: ”זיחל נח איש האדמה ויטע כרם”, ופירש רש"י בשם המדרש: ”עשה עצמו חולין שהיה לו לעסוק תחלה בנטיעה אחרת”, לא היה כלל וכלל ”קטלא קניא” אלא היה לו כח גדול בשמים, שהרי ברכותיו וקללותיו היתה להן השפעות מרחיקות לכת עד סוף כל הדורות, לקבוע גבול ברור בין בני שם שגילה צדקתו, בין בני יפת שרק נשתתף לשם, ובין בני חם שהתנהג כלפי אביו בצורה מחפירה, ככתוב (בראשית ט כב):

”וירא חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ, ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם, וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו, וייקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן, ויאמר ארוך כנען עבד עבדים יהיה לאחיו, ויאמר ברוך ה' אלקי שם ויהי כנען עבד למו, יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד למו”.

ברכות וקללות אלו של נח, יש להן מקום נרחב הלכה למעשה בתורתנו הקדושה, החל מאברהם אבינו בן בנו מבני שם שהיה עשרה דורות אחרי נח, שאמר לעבדו הנאמן אליעזר מבני כנען שחשב לתת את בתו לאשה ליצחק, כפי שהביא רש"י (בראשית כד לט): ”בני ברוך ואתה ארוך ואין ארוך מתדבק בברוך”.

וכלה במה שנפסק להלכה במשנה (מגילה ח:): ”רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית”. כלומר לא התירו לכתוב ספרי תורה בשאר לשונות כי אם

חכמינו ז"ל שמגלים לנו, כי כל הענין של נטיעת הכרם היו בו דברים נפלאים שלא כדרך הטבע, שהכל נעשה ביום אחד, באותו יום נטע, באותו יום עשה פירות, בו ביום שתה, בו ביום נשתכר. זאת ועוד, כי מדברי חכמינו ז"ל מבואר שהיה כאן מאבק קשה בין הקדושה לטומאה - בין נח איש צדיק לשטן, שפעל בכל כוחו כדי להכשיל את נח בכרם הזה, וכך אמרו במדרש תנחומא (פרשתנו סימן ג):

”אמרו חכמים בו ביום נטע, בו ביום עשה פירות, בו ביום בצר, בו ביום דרך, בו ביום שתה, בו ביום נשתכר, בו ביום נתגלה קלונו. אמרו רבותינו ז"ל, כשבא נח ליטע כרם בא שטן ועמד לפניו, אמר לו מה אתה נוטע, אמר לו כרם, אמר לו מה טיבן, פירותיו מתוקים בין לחים בין יבשים, ועושיין מהן יין המשמח לבבות, דכתיב (תהלים קד טו) ויין ישמח לבב אנוש”.

אמר לו שטן בא ונשתתף שנינו בכרם זה, אמר לו [נח] לחיי [כלומר אני מסכים], מה עשה שטן, הביא כבש והרגו תחת הגפן, אחר כך הביא ארי והרגו, ואחר כך הביא חזיר והרגו, ואחר כך הביא קוף והרגו תחת הכרם, והטיפו דמן באותו הכרם והשקוהו מדמיהן.

רמז לו שקודם שישתה אדם מן היין, הרי הוא תם ככבש זו שאינה יודעת כלום וכרחל לפני גוזזיה נאלמה, שתה כהוגן הרי הוא גיבור כארי ואומר אין כמותו בעולם, כיון ששתה יותר מדאי נעשה כחזיר מתלכלך במי רגלים ובדבר אחר, נשתכר נעשה כקוף, עומד ומרקד ומשחק, ומוציא לפני הכל נבלות הפה, ואינו יודע מה יעשה, וכל זה אירע לנח הצדיק, מה נח הצדיק שהקב"ה פירש שבחו כן, שאר בני אדם על אחת כמה וכמה”.

הרי לנו דברים ברורים שפעלו כאן כוחות עליונים רוחניים, אם מצד הקדושה על ידי נח עצמו ואם זה לעומת זה מצד הטומאה הוא השטן, שפעל כדי להכשילו במשימה של הכרם. משמע שלא מדובר כאן מסתם כרם, אלא משהו

פ תח דברינו יאיר לתת שבח והודאה לה' על העבר, על כל המאמרים שכתבנו עד הנה כדי לזכות את הרבים, ללקט בשבילי רבותינו הקדושים והטהורים קדמונים ואחרונים זי"ע, ובתפלה ובקשה על להבא, שחפץ ה' בדינו יצליח בזכות הרבים, במעגל החדש של מאמרים על פרשיות השבוע בשנה זו הבאה עלינו לטובה, על פי ביאורים אמיתיים של רבותינו הקדושים המאירים עינינו בהבנת התורה הקדושה, לברר מקחם של צדיקים להגדיל תורה ולהאדירה בדרך אמת, ויתקיים בנו מאמר נעים זמירות ישראל (תהלים קיט ח): ”גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך”.

השנה בחרנו לעסוק בפרשת נח, על נושא קשה שכבר דיברנו על כך בשנה שעברה, הלא הוא שכרותו של נח איש צדיק תמים אחר המבול, ככתוב בפרשתנו (בראשית ט כ): ”זיחל נח איש האדמה ויטע כרם, וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלו”. ופירש רש"י בשם המדרש: ”עשה עצמו חולין שהיה לו לעסוק תחלה בנטיעה אחרת... ויטע כרם, כשנכנס לתיבה הכניס עמו זמורות ויחורי תאנים”.

שנינו על כך בגמרא (סנהדרין ע) שהקב"ה הוכיח את נח על כך: ”זיחל נח איש האדמה ויטע כרם... אמר לו הקדוש ברוך הוא לנח, נח לא היה לך ללמוד מאדם הראשון שלא גרם לו אלא יין, כמאן דאמר אותו אילן שאכל ממנו אדם הראשון גפן היה, דתניא רבי מאיר אומר אותו אילן שאכל אדם הראשון ממנו גפן היה, שאין לך דבר שמביא יללה לאדם אלא יין”.

והנה מן הראוי להתבונן, הלא ברור כי נח לא היה סתם אדם, שהרי הכתוב מעיד עליו בהתחלת הפרשה: ”נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלקים התהלך נח”. ובין אם נלך בדרכם של רבותינו הדורשים אותו לשבח: ”כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר”, ובין אם נלך בדרכם של הדורשים לגנאי: ”לפי דורו היה צדיק ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום”, ברור שלא היה אדם פשוט שהרי זכה שדיבר אליו ה' שיבנה את התיבה כדי להניצל הוא ובניו ביתו מן המבול.

הנה כי כן איך אפשר שאדם גדול כנח, יעסוק בנטיעת כרמים וישתה יין עד כדי שכרות. זאת ועוד כי ממה שפירש רש"י: ”ויטע כרם, כשנכנס לתיבה הכניס עמו זמורות”, מבואר כי כבר כשנכנס לתיבה היה בדעתו ליטע כרם, וצריך ביאור מה עלתה על דעתו של נח איש צדיק, בשעה שנכנס לתיבה כאשר כל בני דורו טובעים במי המבול, לקחת עמו זמורות ענבים כדי שיוכל לטעת כרם של יין כשיצא מן התיבה.

השטן נלחם עם נח כדי להכשילו בכרם

טרם שנבוא לפתור החידה הסתומה של נח איש צדיק שנטע כרם, הבה נתבונן בדברי

הוא, כי כרם ה' צבאות בית ישראל, ויכלה, ויטול את קוציו של כרם.

נח חשב להעמיד את כרם בית ישראל

מעתה נראה לומר בדחילו ורחימו, כי נח איש צדיק תמים שלמד תורה, כמו שכתוב בפרשתינו (בראשית ז ב): "**מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה שבעה**", ופירש רש"י: "**הטהורה, הענידה להיות טהורה לישראל, למדנו שלמד נח תורה**", ידע בודאי שכל העולם לא נברא אלא בשביל ישראל ובשביל התורה, כפי שרמז בתחילת התורה (בראשית א א): "**בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ**". ופירש רש"י: "**אין המקרא הזה אומר אלא דרשני, כמו שדרשו רז"ל בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו, ובשביל ישראל שנקראת ראשית תבואתה**".

והנה השיג בגודל קדושתו והשגתו שכלל ישראל נמשלים לכרם, אשר כפי שלמדנו הביאור על כך בזוהר הקדוש: "**מה הכרם הזה צריך לעדור ולהשקות ולזמור ולחפור, כך ישראל**", לכן כאשר ראה שהקב"ה הרג את כל החוטאים שהשחיתו את דרכם במבול, חשב שבכך קיים הקב"ה מאמרו של רבי יהושע בן לוי: "**יבוא בעל הכרם ויכלה את קוציו**", ומכיון שכבר נתכלו הקוצים מן הכרם, הרי הגיע הזמן לנטוע את הכרם.

וזהו ביאור הכתוב: "**ויחל נח איש האדמה ויטע כרם**", שביקש לנטוע את כלל ישראל. "**כרם ה' צבאות בית ישראל**", שעתידים לצאת ממנו, באופן שהוא יהיה היהודי הראשון כמו שהיה אברהם אבינו בסופו של דבר, אשר ממנו תצא השרשרת הקדושה של כלל ישראל עד סוף כל הדורות, אולם מכיון שעדיין לא הגיע הזמן לכך, ומה גם שלא היה ראוי לכך כמו שנבאר, על כן נלחמו בו הקוצים שבתוך הכרם ובראשם השטן, והפילו אותו מאגרא רמה לבירא עמיקתא: "**וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלו**".

אולם אף שנכשל כי עדיין לא הגיע הזמן לכך, בכל זאת עצם התעסקותו בדברים נשגבים כאלה, עצם התערבותו של השטן לקלקל את מחשבתו, מוכיח לנו כי נח עדיין היה אדם גדול ונשגב, ולא בחנם זכה להיות אדם היחידי שכל בני העולם יצאו ממנו, ומכאן כוחו הרב בברכותיו לשם ובניו לעומת קללותיו לכנען ובניו.

זאת ועוד, כי אף שנח עצמו נכשל כי טרם הגיע הזמן לכך, אולם בברכתו לשם: "**ברוך ה' אלקי שם ויהי כנען עבד למו**", העמיד נח את היסוד של כלל ישראל, שעתיד לצאת מאברהם אבינו שהיה מזרעו של שם, והוסיף לקלל את כנען: "**ויהי כנען עבד למו**" – לבני שם, כדי לעשות בכך הכנה שיכבשו בני שם את "**ארץ כנען**", אשר שם בארץ ישראל יתעלו בני ישראל לשיא קדושתם בבנין בית המקדש.

נח חשב ששלשה בניו הם בבחינת שלשה אבות

ועתה בא וראה סימוכים לרעיון נכבד זה, במשנתו הטהורה של האריז"ל ב"לקוטי תורה" (ד"ה ברוך ה'), שביאר בדברי קדשו מדוע קילל נח את כנען בנו של חם, ולא את חם עצמו שסיפר לאחיו על שכרותו, כי נח איש צדיק ושלשה בניו שם חם יפת, היו בבחינת מרכבת הקדושה באותו דור שהצילו את העולם מכליה, לכן לא רצה לקלל את חם עצמו שהיה מצד הקדושה, אלא את כנען בנו שהיה מצד הקליפות שנתאחזו בחם וגרמו שיתקלקל.

ויש להעיר בזה ממה שמצינו ב"שער הפסוקים" להאריז"ל (פרשת בראשית סימן ב) על הפסוק (בראשית ב ה): "**וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ**", כי ש"ח נוטריקון ש"ם ח"ם י"פת וצריך ביאור מה ענין שם חם יפת לפסוק

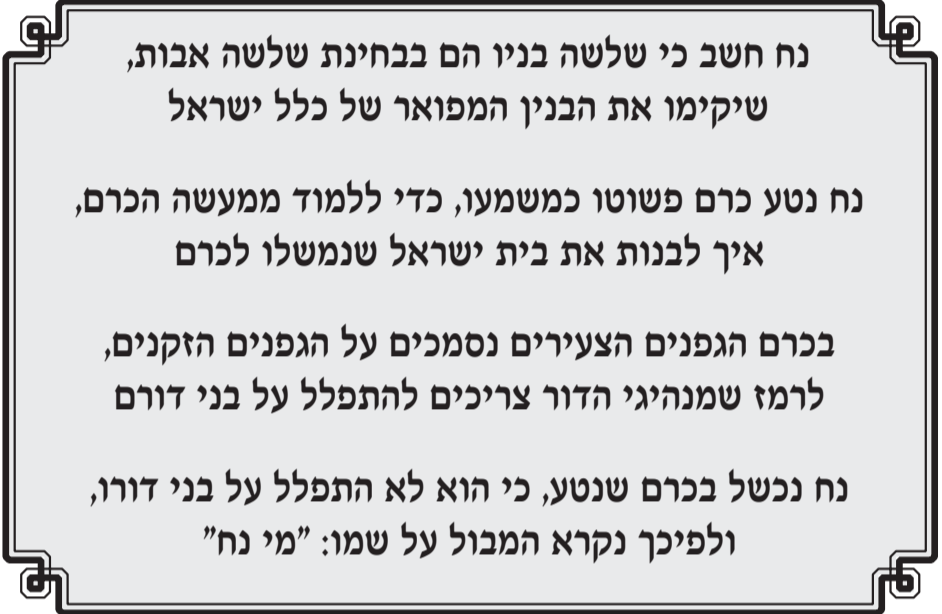
זה. אך לפי האמור יש לומר, כי היות שבזמן המבול נתקיים העולם בזכות שם חם יפת, שהיו בבחינת שלשה עמודי העולם שעמד עליהם העולם, לכן מרמז הכתוב: "**וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ**", שעדיין לא נולדו אז ונתקיים העולם באתערותא דלעילא.

יומתק להבין בזה מה שכתב המקובל האלקי רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע בספרו "בית ישראל" (פרשת נח דף ב' טור ד), כי נ"ח ש"ם ח"ם יפ"ת בגימטריא **תתקל"ו** כמספר י"ג פעמים חס"ד כנגד י"ג מדות של רחמים. והוסיף לבאר בזה דבר פלא שמצינו בפרשת מקץ, בענין הגביע שנגנב כביכול מיוסף כתוב (בראשית מד טו): "**ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה אשר עשיתם, הלא ידעתם כי נחש ינחש איש אשר כמוני**". מתפלא הרה"ק מזידיטשוב: "**ולכאורה פלא גדול אשר יכתב דברי שקר בתורה**".

נח נטע כרם כפשוטו לברר דמיון ישראל לכרם

אולם עדיין צריך ביאור, שהרי כלל גדול הוא (שבת סג): "**אין מקרא יוצא מידי פשוטו**", ולפי זה מה שכתוב: "**ויחל נח איש האדמה ויטע כרם**", היינו שנטע כרם ממש, וכן מה שכתוב: "**וישת מן היין וישכר**", הוא פשוטו כמשמעו ששתה ממש מן היין שבכרם ונשתכר, אם כן איך זה מתאים עם הביאור שביקש לנטוע את "**כרם ה' צבאות בית ישראל**".

ונראה לקשר את הפשט שנטע כרם פשוטו כמשמעו, עם הרמז שביקש לנטוע "**כרם ה' צבאות בית ישראל**", כי מאחר שבית ישראל נמשלו לכרם ה' צבאות, לכן נטע נח כרם פשוטו כמשמעו, כדי שיוכל להתבונן בצמיחת הגפנים

שעושים מהם יין, ומזה ישכיל ויבין להבין מה הם הדברים שנצרך להעמיד את כרם בית ישראל.

והנה למגינת לבו דוקא בתוך הכרם שנטע פשוטו כמשמעו, נתגלה לו שהוא איננו ראוי לנטוע את הכרם של בית ישראל, והוא על פי מה שמצינו בכרם דבר פלא, כי הגפנים הצעירים והחדשים נסמכים על הגפנים הישנים שכבר מתו, ומזה למדו חכמינו ז"ל לקח נשגב כמבואר במדרש (שמו"ר מד א):

"זכור לאברהם, פתח רבי תנחומא בר אבא (תהלים פ ט) גפן ממצרים תסיע, למה נמשלו ישראל לגפן... מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מתים, כך ישראל הם חיים וקיימים ונשענים על המתים אלו האבות, וכן אתה מוצא כמה תפלות התפלל אליהו בהר הכרמל שתרד האש, כמה דאת אמר (מלכים א יח) ענני ה' ענני, ולא נענה, אלא כיוון שהזכיר את המתים ואמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל מיד נענה, מה כתיב (שם) ותפול אש ה'.

וכן משה בשעה שעשו ישראל אותו מעשה, עמד ולמד עליהם זכות מ' יום ומ' לילה ולא נענה, אלא כיוון שהזכיר את המתים מיד נענה, שנאמר זכור לאברהם ליצחק ולישראל, מה כתיב וינחם ה' על הרעה, הוי כשם שהגפן הזאת חיה ונשענת על עצים מתים, כך ישראל חיים ונשענים על האבות כשהם מתים, הוי זכור לאברהם ליצחק ולישראל".

האבות הקדושים מתפללים על בניהם

והנה ביאור הענין שבני ישראל נשענים על האבות הקדושים, הכוונה בזה שהאבות הקדושים מצטערים בצערם של ישראל ומתפללים עליהם, כמו שמצינו בגמרא (ב"מ פה:):

"אליהו הוה שכיח במתיבתא דרבי, יומא חד ריש ירחא הוה, נגה ליה ולא אתא, אמר ליה מאי טעמא נגה ליה למר, אמר ליה אדאוקימנא לאברהם ומשינא ידיה ומצלי ומגנינא ליה, וכן

ליצחק וכן ליעקב, ולוקמינהו בהדי הדדי, סברי תקפי ברחמי ומיייתי ליה למשיח בלא זמניה".

בתרגום ללשון קודש: אליהו היה רגיל לבוא בישיבה של רבינו הקדוש, יום אחד ראש חודש היה ואיחר ולא בא, כשהגיע אמר לו רבי, מדוע איחרת לבוא, אמר לו עד שהקמתי את אברהם ורחצתי ידיו והיה מתפלל והחזרתיו לישון, וכן ליצחק וכן ליעקב, זה גרם לי לאחר, שאל אותו רבי, מדוע לא הקמת את כל השלשתם ביחד, ענה לו אליהו, חשבתי שמה יתגברו שלשתם בתפלתם וביאו את המשיח לפני הזמן.

הרי לנו כי האבות הקדושים מתפללים על בניהם אפילו אחרי פטירתם, וזהו הענין שנמשלו ישראל לכרם שהגפנים הצעירים סומכים על הגפנים המתים, שיתפללו עליהם בגן עדן. והנה מזה נשכיל להבין עד כמה מוטלת החובה על מנהיג ישראל להתפלל על בני דורו, שהרי אפילו האבות הקדושים שהם כבר בגן עדן של מעלה מתפללים על בניהם, על אחת כמה וכמה מנהיג ישראל שרואה בצרת ישראל בעולם הזה שצריך להתפלל עליהם.

והנה בכך נכשל נח שלא התפלל על בני דורו, כמבואר בזוהר הקדוש (פרשתנו סז:): כי הן אמת שנח היה צדיק תמים, אך היה בו פגם גדול שלא התפלל על בני דורו כפי שהתפלל משה רבינו על בני דורו בחטא העגל ממש במסירות נפש באמרו (שמות לב לב): "**ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת**", ולכן נקרא המבול על שמו של נח ככתוב בהפטורה (ישעיה נד ט): "**כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ**".

בכרם שנטע נתגלה שעשה עצמו חולין

נמצא כי דוקא על ידי הכרם שנטע, כדי ללמוד משם איך לבנות את "**כרם ה' צבאות בית ישראל**", שם נתגלה קלונו שלא נהג כמנהג הגפנים שהחדשים סומכים על הגפנים הזקנים, אשר הנמשל בזה שהזקנים ומנהיגי הדור צריכים להתפלל על בני דורם, ולכן לא היה ראוי לנטע את "**כרם ה' צבאות בית ישראל**".

יומתק להבין בזה פירוש הפסוק: "**ויחל נח איש האדמה ויטע כרם**". ופירש רש"י בשם המדרש: "**עשה עצמו חולין**", לפי האמור הביאור בזה, כי הן אמת שמצד עצמו היה נח איש צדיק תמים, אבל כאן אחרי המבול: "**ויחל נח איש האדמה**" - עשה עצמו חולין, ומפרש ואומר איך עשה עצמו חולין: "**ויטע כרם**", שנטע כרם כדי ללמוד מזה איך לבנות כרם בית ישראל, והנה שם נתגלה שעשה עצמו חולין, שהרי לא נהג מנהג הכרם כי לא התפלל על בני דורו.

ועתה בא וראה כי פירוש זה מפורש יוצא בזוהר הקדוש (פרשת ויקרא טו): "**מאי דכתיב ויחל נח איש האדמה, ויחל, כמה דאת אמר (במדבר ל ג) לא יחל דברו, דאתעביד חול, איש האדמה, דבגנייה אשתצאיאו בני עלמא, דלא בעא רחמי עלייהו**". פירוש: "**מה שכתוב ויחל נח איש האדמה, ויחל כמו שנאמר לא יחל דברו, שנעשה חולין, איש האדמה, שבשבילו נאבדו בני העולם, שלא ביקש רחמים עליהם**".

הרי לנו דברים ברורים בזוהר הקדוש שמפרש הפסוק: "**ויחל נח**", שעשה עצמו חולין, "**איש האדמה**", שבשבילו נאבדו בני העולם כי לא התפלל עליהם, ולפי דברינו כל זה הוא בבחינת הקדמה לקראת המשך הכתוב: "**ויטע כרם**", שנטע כרם כדי ללמוד ממנו איך לבנות כרם בית ישראל.

נסיים את המאמר בכבודו של נח איש צדיק, כי אף שלמראית עין נכשל ברצותו לטעת "**כרם ה' צבאות בית ישראל**", אבל למעשה סיבב הקב"ה שנתגלגל במשה רבינו, שמסר נפשו לשמור על כרם ה' צבאות בית ישראל, כמבואר ב"לקוטי תורה" להאריז"ל (פרשת כי תשא): "**מחני נא. דע כי נח היה בחינת משה ולא התפלל על דורו, לכן אמר מחני**" [אותיות] מ"י נ"ח זאת לי, כי הוא גרם לכן נקרא על שמו... ומשה חזר להתפלל עליהם לתקן את אשר עיות".